

Voorwoord

Juni heeft er een nieuwe naam bij: 'compostmaand'. De compostmeesters laten u kennis maken met de mogelijkheden om bij u thuis te composteren. Daarnaast hebben ze een heleboel praktische tips voor u klaar voor een gezonde, ecologische tuin. Een bijkomend voordeel? U hoeft geen bestrijdingsmiddelen te gebruiken. Een mooie tuin betekent voor velen naast een geschoren haag en bloemenperkjes, ook een frisgroen, kort gemaaid gazon. Dat levert naast heel wat maaiwerk, ook een flinke hoeveelheid grasmaaisel op. Gebruik het als mulchmateriaal of composteer het gras zelf in uw tuin. Met de compost zorgt u voor de mooiste bloemen en planten, de lekkerste groenten en het gezondste fruit.

Luc Vuylsteke de Laps
Voorzitter

Pesticiden... zonder is gezonder!

Geef onkruid geen kans!

In uw tuin groeit al eens een sprietje onkruid of een plekje mos. Grijpt u automatisch naar chemische bestrijdingsmiddelen? Weet dat die producten bewust ontwikkeld zijn om leven te vernietigen. Gevaren voor het milieu en de mens zijn niet uit te sluiten. Door enkele preventieve regels geeft u het onkruid veel minder kans. Met volgende tips kunt u alvast aan de slag.

- Onkruid gedijt het best op onbedekte grond. Gebruik daarom snelgroeiende, bodembedekkende planten of een dikke laag versnipperd hout in pas aangelegde plantvakken. Zo weert u meteen het gros van de onkruiden.
- Pas in uw groentetuin de volgende ecologische basisprincipes toe. Gebruik compost, kies rassen met een goede resistentie en denk aan vruchtwisseling.
- Duikt er toch onkruid op, verwijder het dan door te hakken, te wieden en te schoffelen.

Houd insecten buiten

Om insecten buiten uw huis te houden, zijn er ook efficiënte middelen.

- Gebruik compost voor uw kamerplanten. Als u duurdere kunstmest gebruikt, groeien de planten sneller, maar trekt u bladluizen aan.
- Zorg dat alle zoetigheid veilig is opgeborgen en dicht alle kieren en spleten.
- Vermijd mieren door kaneel, citroensap of waspoeder te leggen op de plaats waar ze uw huis binnenkomen.
- Een degelijk vliegenraam en muggennet geven vliegen en muggen geen kans. Glippen er toch insecten door de mazen van het net, dan bewijst de vliegenmepper goede diensten.

Als u toch pesticiden gebruikt, neem dan volgende regels in acht.

- Gebruik zeker geen bestrijdingsmiddelen bij regen of hoge temperaturen. Ze werken dan minder efficiënt.
- Overdosereren geeft geen beter resultaat.
- Zorg ervoor dat het product niet kan afvloeien naar waterlopen, vijvers en riolen.
- Behandel lege verpakkingen als Klein Gevaarlijk Afval.

Toch pesticiden gebruiken? Blijf alert!

Pesticiden tasten het al zo geplaagde leefmilieu nog meer aan en kunnen onze eigen gezondheid bedreigen. Het is daarom in ieders belang dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen drastisch daalt.

Voor meer info kan u de website www.zonderisgezonder.be raadplegen.

Waarheen met uw grasmaaisel?

Bij composteerders staat grasmaaisel bekend als een lastig product omdat het veel te snel verteert. Dat kunt u merken wanneer u een hoeveelheid gras op een hoop legt of in een zak stopt. Het gras wordt zeer warm, zal in volume sterk verminderen en een onaangename geur verspreiden. Slechte compostering en geurhinder zijn te voorkomen door structuur of 'bruin materiaal' toe te voegen. Structuurmateriaal is stevig, eerder droog en meestal voedselarm vb. haagscheersel, dorre stengels van vaste planten, herfstbladeren, houtsnippers, stro, dennennaalden enz. Omdat u in de zomer niet altijd over structuurmateriaal beschikt, doet u er goed aan een kleine voorraad aan te leggen. Wanneer u het dan in de zomer mengt met het grasmaaisel, zal het gras mee composteren en kan u geregeld nieuw grasmaaisel toevoegen.

Grasafval composteren

Zorg ervoor dat u grasmaaisel en bruin materiaal steeds goed met elkaar vermengt (max. 1/5 gras) vooraleer u het in de compostbak, in het -vat of op de composthoop brengt. Het bevorderen van de luchttoevoer is noodzakelijk. De composthoop zet u af en toe om. Bij het composteren in een vat gebruikt u wekelijks de beluchtingsstok. Bij de compostbak zet u de inhoud van de eerste bak, van zodra die vol is, om naar een tweede bak. Indien nodig voegt u water toe om te vermijden dat het materiaal volledig uitdroogt. Zet de compost eventueel een tweede keer om en dek hem in de derde en laatste fase af zodat de voedingselementen er niet uit kunnen wegspoelen.

Tips voor minder grasafval

- Opteer voor traaggroeiende grassoorten voor uw gazon.
- Bemest het gazon weinig of niet en gebruik daarbij enkel traag werkende organische meststoffen of compost.
- Besproei uw gazon niet.
- Verhoog de maaistand van de grasmaaier tot 4 à 5 cm.
- Strooi het vers gemaaid gras in een dunne laag op de bodem tussen de vaste planten, kruiden en struiken. De planten zullen u dankbaar zijn voor deze mulchlaag.
- Kippen weten ook wel raad met een beperkte hoeveelheid gemaaid gras.
- Kies voor een mulchmaaier.
- Vervang een deel van het gazon door borders van vaste planten, struiken en bomen, perkjes met bloemen, bodembedekkers, een vijver, ...
- Kies voor een bloemenweide of hooiland. Afhankelijk van de groeikracht moet u één- tot driemaal per jaar maaien. Bemesten is uit den boze. Hoe schraler de grond, hoe beter want zo krijgt u meer bloemen- en plantensoorten tussen het gras.

Voor meer informatie kunt u terecht bij de milieudienst en de compostmeesters in uw gemeente of bij IGEAN milieu & veiligheid. De gratis brochure 'Waarheen met grasmaaisel' is te bestellen bij OVAM. Stuur hiervoor een e-mail naar petra.van.opstal@ovam.be, bestel de brochure via www.OVAM.be of bel naar de Vlaamse Infolijn op het nummer 0800-3 02 01. Meer informatie vindt u op volgende website: www.vlaco.be

Minder gras, meer mulchen

Steeds meer mensen verkiezen hun grasmaaisel in de tuin te houden als mulchmateriaal. Ze strooien het vers gemaaid gras in een laag van maximum 3 cm op de bodem tussen de vaste planten, kruiden en struiken. Ook tussen groenten is het een goed idee om de bodem bedekt te houden als bescherming tegen uitdroging. Als u de dikte van de laag vers gemaaid gras beperkt, gaat het niet gisten, verzuren of stinken. Na enkele weken is het laagje gras voldoende verteerd zodat u het eventueel oppervlakkig kunt onderwerken om daarna een nieuw laagje aan te brengen. De planten in de omgeving zullen dankbaar reageren op het vocht, de aangevoerde voedingsstoffen en de verbetering van de bodemstructuur. Een bijkomend voordeel van de mulchlaag is het onkruidwerend effect gedurende enkele weken.

Mulchmaaiers

Wilt u graag een behoorlijke grasoppervlakte behouden en toch weinig of geen grasmaaisel produceren? De mulchmaaier is voor u de ideale oplossing. Het toestel verpulvert het gemaaid gras volledig en blaast het vervolgens terug in de grasmant. Het fijngesnipperde maaisel komt tussen de grassprietjes op de bodem terecht waar het een dunne mulchlaag vormt. Met de mulchmaaier hebt u dus gewoon geen maaisel meer. Het verteert ter plaatse en geeft zijn voedingsstoffen terug aan de bodem en het gras. Zeker bij mulchmaaiers is het van belang voldoende hoog te maaien (4 à 5 cm) zodat de grasmant het verpulverde gras kan opnemen en verwerken. Op die manier krijgt mos ook minder kans.

Sommige machines bieden de mogelijkheid om eenvoudig en snel een opvangbak aan de machine te monteren. Wanneer u dus wegens slechte weersomstandigheden of vakantie even niet aan maaien toekwam, kunt u het maaisel ook op de 'klassieke' wijze opvangen.

Maaifrequentie

Hou een zekere regelmaat aan bij het mulchmaaien om te voorkomen dat u per maaibeurt meer dan een derde van de grashoogte moet afmaaien.

Voor een groot deel van de zomer betekent dit ongeveer om de 4 dagen. Belangrijk bij het mulchmaaien is dat het gras droog is. Nat gras klit immers gemakkelijk aan elkaar en verspreidt zich moeilijker tussen de grassprietjes.

Mulchmaaien = meer werk?

Aangezien u bij het mulchmaaien best een strikt maaieregime hanteert, kan het zijn dat u tijdens het groeiseizoen een (paar) keer meer moet maaien. U bespaart echter heel wat tijd omdat u niet steeds moet stoppen om de grasbak leeg te maken en u hoeft het grasmaaisel ook niet af te voeren of te verwerken. Het volstaat op het einde van de maaibeurt het toestel onderaan even proper te maken.

Wie zelf zijn afval verbrandt, is de sigaar.

Een vuurtje stoken in de achtertuin, veroorzaakt meer schade dan men denkt. Bij verbranding van afval in open lucht komen immers aanzienlijke hoeveelheden schadelijke stoffen vrij die grote invloed hebben op de gezondheid. Hierbij denken we vooral aan dioxines, PAK's en fijn stof wat aanleiding kan geven tot o.a. kanker, hart- en vaatziekten en luchtwegaandoeningen.

Studies hebben aangetoond dat **25 % van de dioxine-uitstoot wordt veroorzaakt door vuurtjes in de achtertuin**. Recente metingen van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (MTO) tonen aan dat de dioxine-emissie bij verbranding van afval in open lucht de wettelijke normen voor huisvuilverbrandingsinstallaties tot vijfduizend keer overschrijdt.

Vuurtjes in de tuin zijn niet alleen schadelijk voor onszelf, maar ook voor onze burens. De vuurtjes verspreiden smerige, stinkende rook, die allesbehalve aangenaam is voor omwonenden en voorbijgangers. Sluikstoken mag dus zonder aarzelen bestempeld worden als een slechte gewoonte. Hoog tijd dus om het brandje te blussen.

Hoe kunnen we dit sluikverbranden nu het beste vermijden?

Er zijn tal van alternatieven:

- **Voorkom afval.**
Doe doordacht inkopen en vermijd (verpakkings)afval.
- **Sorteer.** Volg aandachtig de sorteerinstructies en deponeer alle afval in de juiste zak of container. Breng herbruikbare goederen naar de kringloopwinkel.
- **Gebruik het containerpark.**
U kan met de meeste afvalstoffen terecht op het containerpark.

- **Laat afval achter bij de verkoper.** Koopt u een elektrisch of elektronisch toestel, dan kan u uw gelijkaardig, oude exemplaar gratis bij de verkoper laten.
- **Composteer.** Thuiscomposteren is een zeer interessante oplossing voor keuken- en tuinafval en het is niet zo moeilijk of tijdrovend.
- **Vermijd groenafval.** Grote hoeveelheden bladeren en grasmaaisel kunt u vermijden door een doordachte planning en aanleg van de tuin.

Ga dus voortaan verstandig om met uw afval. Voor uzelf, uw medemensen en het milieu.

